

1. Προσωπικά στοιχεία

Όνομα	Σπυριδούλα Μπέλλα
Ημερομηνία γεννήσεως	13/ 3/ 1972
Τόπος γεννήσεως	Αθήνα
Διεύθυνση κατοικίας	28ης Οκτωβρίου 12, 15341 Αγ. Παρασκευή
Διεύθυνση εργασίας	Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου
Τηλέφωνο εργασίας	210-7277819
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	sbella@phil.uoa.gr
Τρέχουσα θέση	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τομέας Γλωσσολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

2. Εκπαίδευση

- 1993 Πτυχίο Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, Κατεύθυνση Γλωσσολογίας (Βαθμός: *Λίαν Καλώς*)
- 1994 Βεβαίωση Μεταπτυχιακού Σεμιναρίου για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Διατμηματικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 1996 Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη Γλωσσολογία (Master of Arts in Linguistics), Πανεπιστήμιο Reading, Ηνωμένο Βασίλειο. (Βαθμός: *Άριστα (Distinction)*).
- 2001 Διδακτορικό Δίπλωμα στη Γλωσσολογία, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τίτλος Διατριβής: *Η Δείξη στη Νέα Ελληνική*. (Βαθμός: *Άριστα*).

3. Ξένες Γλώσσες

Αγγλική (Certificate of Proficiency, University of Cambridge)

Γερμανική (Kleines Deutsches Sprachdiplom, Goethe Institut)

Τουρκική (Βασικό Επίπεδο)

4. Ακαδημαϊκή Σταδιοδρομία

- 2013- Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (Γλωσσολογία: Πραγματολογία και Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας),
Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
- 2008-2013 Επίκουρη Καθηγήτρια (Γλωσσολογία: Πραγματολογία και Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας),
Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών
- 2004-2008 Λέκτορας (Γλωσσολογία: Πραγματολογία και Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας),
Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

2001-2004 Συμβασιούχος διδάσκουσα του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών (Π.Δ. 407)

Διδακτικό έργο στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (2001-2013):

α. Διδασκαλία σε προπτυχιακά

Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία

Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία

Σημασιολογία

Πραγματολογία

Διδασκαλία Δεύτερης Γλώσσας

β. Διδασκαλία σε μεταπτυχιακά

Εισαγωγή στην Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία (Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας).

Σημασιολογία- Πραγματολογία (Προγράμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Γλωσσολογίας, Τμήματος Φιλολογίας).

Ψυχολογία: Θεωρίες κατάκτησης δεύτερης γλώσσας (Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Γλωσσολογίας, Τμήματος Φιλολογίας).

Μεθοδολογία Διδακτικής (Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας).

Σημασιολογία-Πραγματολογία (Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογία»).

5. Λοιπή επαγγελματική/ διδακτική δραστηριότητα

5.1 Πανεπιστήμιο Αθηνών -Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας

- 1996- Διδασκαλία στα Προγράμματα Θερινών Υποτροφιών Ελληνικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών (ΘΥΕΣΠΑ)
- 1996- Διδασκαλία στο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας
- 1996-2002 Διδασκαλία σε φοιτητές του Προγράμματος Erasmus/ Socrates
- 1996-2002 Διδασκαλία σε φοιτητές από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, υποτρόφους του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, στο πλαίσιο των οκτάμηνων προγραμμάτων για την Προώθηση της Ελληνικής Γλώσσας και του Πολιτισμού με επιστημονική ευθύνη του Πανεπιστημίου Αθηνών
- 1999-2002 Διδασκαλία σε φοιτητές Πανεπιστημίων της Αυστραλίας σε προγράμματα «Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού» διάρκειας 6 εβδομάδων με επιστημονική ευθύνη του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 2002 Διδασκαλία σε κλασικούς φιλόλογους και νεοελληνιστές από τη Γεωργία στο πλαίσιο προγράμματος «Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού» διάρκειας 6 εβδομάδων.

5.2 Ιδιωτικό ΙΕΚ Ευρωπαϊκός Εκπαιδευτικός Όμιλος

- 1997-1998 Α) Τμήμα Διερμηνείας και Μετάφρασης, «Εισαγωγή στη Γλωσσολογία»
 Β) Τμήμα Λογοθεραπείας, «Εισαγωγή στη Γλωσσολογία», «Εισαγωγή στη Ψυχογλωσσολογία»

5.3 Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών

- 1999 -2004 Θερινό Πρόγραμμα: «Σεμινάρια Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας».
Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας σε κλασικούς φιλόλογους διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών με έμφαση στην ανάπτυξη επικοινωνιακής ικανότητας.

6. Επίβλεψη διδακτορικών διατριβών Γλωσσολογίας

- α. Επιβλέπουσα καθηγήτρια 3 διδακτορικών διατριβών υπό εξέλιξη
- β. Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής 10 διδακτορικών διατριβών από τις οποίες 2 έχουν ολοκληρωθεί

7. Επίβλεψη διπλωματικών εργασιών Γλωσσολογίας Α' μεταπτυχιακού κύκλου

Έχουν ολοκληρωθεί 20 εργασίες

8. Άλλες δραστηριότητες (επιστημονικές και διοικητικές)

- 2002 Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Β΄ Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας, Αθήνα, Σεπτέμβριος 2002.
- 2004- Εκπρόσωπος του Τομέα Γλωσσολογίας στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

- 2007-2008 Εκπρόσωπος του Τομέα Γλωσσολογίας στη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Φιλολογίας.
- 2007- Μέλος της εκδοτικής επιτροπής του περιοδικού *Γλωσσολογία* που εκδίδεται από τον Τομέα Γλωσσολογίας.
- 2004- Επιστημονική υπεύθυνη για τη σύνταξη της εξέτασης για τη Βεβαίωση Ελληνομάθειας του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 2005- Μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής μεγάλου αριθμού διδακτορικών διατριβών του Τομέα Γλωσσολογίας
- 2008-2009 Εκπρόσωπος του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ στη Διοικούσα Επιτροπή του Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 2008-2010 Αναπληρωματικό μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Διατμηματικού Προγράμματος για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 2008-2010 Επιβλέπουσα καθηγήτρια του Σλοβάκου υποτρόφου του Υπουργείου Παιδείας Marek Drimaj στην έρευνά του για τη συγγραφή εγχειριδίου διδασκαλίας της Ελληνικής σε Σλοβάκους μαθητές.
- 2008-2010 Εξετάστρια του μαθήματος «Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία» στις ετήσιες εξετάσεις του Ιδρύματος Εθνικών Υποτροφιών.
- 2008-2010 Αξιολογήτρια μεταδιδακτορικών ερευνών στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών.
- 2011- Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Διατμηματικού Προγράμματος για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας του ΕΚΠΑ.
- 2011- Σύμβουλος Προγράμματος του Διδασκαλείου της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας του ΕΚΠΑ.
- 2010- (Κατόπιν πρόσκλησης του Πανεπιστημίου της Γενεύης) Μέλος της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής διδακτορικής διατριβής που εκπονείται στο Παν/μιο της Γενεύης με τίτλο *La langue grecque chez les immigrés grecs vivant en Suisse*.
- 2012- Αξιολογήτρια (reviewer) στο περιοδικό *Journal of Pragmatics*.

9. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα

α. Με την ιδιότητα της Επιστημονικώς Υπεύθυνης

- 2004-2008 Επιστημονική ευθύνη και συμμετοχή στη συγγραφική ομάδα για την εξ αποστάσεως εκμάθηση (e-learning) της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας με την επονομασία 'e-Ilinika'. Στόχος: η κατάρτιση μιας πλήρους σειράς διδακτικών ενοτήτων σε επίπεδο αρχαρίων. Φορέας: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διαδικτυακή Εκπαίδευση. (Σε συνεργασία με τους Μ. Ιακώβου, Π. Κοντό και Α. Μόζερ)
- 2010- Επιστημονικώς υπεύθυνη για την Υποδράση 2.2. («Υποστήριξη του σχολείου στην οργάνωση και λειτουργία τμημάτων ενίσχυσης της ελληνομάθειας») του Προγράμματος «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων μαθητών» που χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και το ΕΣΠΑ (Επιστημονικώς Υπεύθυνη ολόκληρου του Προγράμματος: Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη).
- 2010- Περιφερειακή Συντονίστρια για τον Νομό Αττικής του Προγράμματος «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων μαθητών» που χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και το ΕΣΠΑ (Επιστημονικώς Υπεύθυνη ολόκληρου του Προγράμματος: Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη).

β. Με την ιδιότητα της συνεργάτιδος

- 1994-1996 Συμμετοχή σε Πρόγραμμα Lingua του Πανεπιστημίου Αθηνών με στόχο την παραγωγή πιλοτικών γλωσσικών τεστ για την πιστοποίηση της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας. (Συντονισμός: Σ. Παπαευθυμίου-Λύτρα)
- 1996-1998 Συμμετοχή σε Πρόγραμμα Lingua του Πανεπιστημίου Αθηνών με στόχο την παραγωγή υλικού σχετικά με αξιολόγηση των γλωσσικών τεστ και την πιστοποίηση της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας (Επιστ. Υπεύθυνοι: Π. Κοντός & Σ. Παπαευθυμίου-Λύτρα).
- 1997-1999 Συμμετοχή ως Ειδική Συνεργάτις στο Πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας «Εκπαίδευση Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών» που αναπτύσσεται και εφαρμόζεται από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚεΔΑ) του

- Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικότερα, συμμετοχή στην ερευνητική ομάδα που είχε αναλάβει την γλωσσική εποπτεία εκπαιδευτικού υλικού ενισχυτικής διδασκαλίας με τελικούς αποδέκτες δασκάλους και καθηγητές Γυμνασίου (βλ. Δημοσιεύσεις σελ.). (Συντονισμός: Μ. Μάρκου)
- 1998-2008 Συμμετοχή στην επιτροπή για τη σύνταξη και την επιμέλεια της γραπτής και προφορικής εξέτασης για τη Βεβαίωση Ελληνομάθειας, η οποία πραγματοποιείται κάθε Ιούνιο και Σεπτέμβριο στο Διδασκαλείο της Νέας Ελληνικής του Πανεπιστημίου Αθηνών με επιστημονική ευθύνη του Διατμηματικού Προγράμματος για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας.
- 2000-2002 Συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα με στόχο την σύνταξη του Αναλυτικού Προγράμματος του 3ου Επιπέδου Γλωσσομάθειας (Επίπεδο Επάρκειας-Vantage Level). Μέλη ερευνητικής ομάδας: Π. Κοντός, Α. Μόζερ, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου, Μ. Ιακώβου.
- 2002-2004 Συμμετοχή σε ερευνητικό πρόγραμμα με στόχο τη σύνταξη του Αναλυτικού Προγράμματος του 4ου Επιπέδου Γλωσσομάθειας (Προχωρημένο Επίπεδο -Ελληνικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς).

10. Ομιλίες/Διαλέξεις (κατόπιν πρόσκλησης)

- 11 Απριλίου 2008, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Ρόδος). «Διαγλώσσα και επικοινωνιακή επάρκεια».
- 13 Ιουνίου 2008, Τμήμα Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών. «Πραγματολογία και διδασκαλία δεύτερης/ξένης γλώσσας» (στο πλαίσιο του μαθήματος «Μεθοδολογία Διδακτικής των Ξένων Γλωσσών»).
- 15 Μαΐου 2009, Τμήμα Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο (Κέρκυρα). «Χρήση και επικοινωνιακή λειτουργία των ελληνικών δεικτικών στοιχείων».
- 14 Ιουλίου 2009, Σεμινάριο Αποσπασμένων Εκπαιδευτικών στο Εξωτερικό για το Σχολικό Έτος 2009-10 (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων). «Βασικές αρχές γλωσσικής κατάκτησης»

- 5 Απριλίου 2011, Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφηρμοσμένης Επικοινωνίας και Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Ελληνικά για μετανάστες: πώς, από ποιους, με ποιο σκοπό;»
- 26 Μαΐου 2011, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Βόλος). «Πραγματολογική ικανότητα στην πρώτη και στη δεύτερη γλώσσα». (Στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης και παραγωγή διδακτικού υλικού»).
- 27-30 Μαρτίου 2012, Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη (Κωνσταντινούπολη). Επιμόρφωση για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης/Δεύτερης Γλώσσας. Ομιλίες: (1) "Κοινωνιοπραγματολογική Ικανότητα στη Γ2", (2) "Η Δεξιότητα Κατανόησης Προφορικού Λόγου στη Γ2".

11. Δημοσιεύσεις

11.1 Βιβλία

- 2002 Αναλυτικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας σε Ενηλίκους: Επίπεδο Επάρκειας (σε συνεργασία με τους Μ. Ιακώβου, Π. Κοντό, Α. Μόζερ, Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου). Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 2004 Αναλυτικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας σε Ενηλίκους: Επίπεδο Επάρκειας (σε συνεργασία με τη Μ. Ιακώβου). Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 2007 Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- 2011 Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία (αναθεωρημένη έκδοση με προσθήκες και αλλαγές). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

11.2 Άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

- 1999 Υποκειμενική εμπλοκή του ομιλητή στην επιλογή δεικτικών κατηγοριών: Μία προσπάθεια γνωστικής ενοποίησης του ελληνικού δεικτικού συστήματος. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 19, Πρακτικά της 19^{ης} Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ, Θεσσαλονίκη*: Κυριακίδης, 243-252.
- 2001 Μια γνωστική προσέγγιση της δείξης στη Νέα Ελληνική. *Recherches en Linguistique Grecque I, Actes du 5e Colloque international de linguistique grecque*, Sorbonne, 13-15 septembre 2001. Paris: L' Harmattan, 107-110.
- 2003α Επίπεδα Γλωσσομάθειας και Αξιολόγηση (σε συνεργασία με τις Μ. Ιακώβου και Α. Καββαδά). *Πρακτικά του Α' Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*, 25-26 Σεπτεμβρίου 200. Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών, 321-332.
- 2003γ Παρόν, παρελθόν, οριστικότητα και Παρακείμενος (σε συνεργασία με την Α. Μόζερ). *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας* (e-book). Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- 2006α Πέρα από την πραγματολογική αποτυχία: η χρήση των χρόνων ως πραγματολογική ικανότητα». Στο Α. Χατζηπαναγιωτίδη & Ει. Σεχίδου (επιμ.), *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου, Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης/ Ξένης... Νέες Τάσεις*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 352-367.
- 2006β Η Παραγωγή Γραπτού Λόγου στο Προχωρημένο Επίπεδο: στοιχεία ακαδημαϊκής και πολιτισμικής έκφρασης (σε συνεργασία με τη Μ. Ιακώβου). Στο Α. Χατζηπαναγιωτίδη & Ει. Σεχίδου (επιμ.), *Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου, Διδακτική της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης/ Ξένης... Νέες Τάσεις*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 172-185.

- 2008α Η κατανόηση προφορικού λόγου στα επίπεδα 2 και 3 (Βασικό και Επάρκειας): η περίπτωση της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας (σε συνεργασία με τη Μ. Ιακώβου). *Πρακτικά του Β' Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*, Αθήνα: Πανεπιστήμιο Αθηνών, 173-186.
- 2008β Διατύπωση προσκλήσεων: ηλικιακές διαφορές. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 28: Γλώσσα και Κοινωνία*, Πρακτικά της 28^{ης} συνάντησης εργασίας Τομέα Γλωσσολογίας Τμήματος Φιλολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 21-22 Απριλίου 2007. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 267-278.
- 2009α Πραγματολογική ικανότητα στην Ελληνική ως Γ2: Αρνήσεις προσκλήσεων. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 29*. Πρακτικά της 29^{ης} συνάντησης εργασίας Τομέα Γλωσσολογίας Τμήματος Φιλολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 10-11 Μαΐου 2008. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 500-512.
- 2009γ Ο Ιστορικός Ενεστότας στην αφηγηματική παραγωγή των μαθητών της Ελληνικής ως Γ2. Πρακτικά του 3^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως ξένης Γλώσσας, Αθήνα 22-23 Οκτωβρίου 2004. Αθήνα: ΕΚΠΑ, 439-449.
- 2011γ. Πραγματολογική επίγνωση στην Ελληνική ως Γ2. Στο *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα 31: Διδασκαλία και Εκμάθηση της Ελληνικής*, Πρακτικά της 31^{ης} συνάντησης εργασίας Τομέα Γλωσσολογίας Τμήματος Φιλολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 16-18 Απριλίου 2010. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], 339-350.
- 2013 Καθάρισε γρήγορα την κουζίνα παρακαλώ! Αιτήματα μαθητών της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας. *Proceedings of the 20th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics. Στο Major Trends in Theoretical and Applied Linguistics: Selected Papers from the 20th ISTAL*. London: Versita de Gruyter, 267-283.

- (υπό δημ.) Τα εγχειρίδια της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας και ο μύθος της επικοινωνιακής μεθόδου. Πρακτικά 7^{ου} Παγκόσμιου Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα: Η Διδασκαλία των Νέων Ελληνικών στον κόσμο. Οργανισμός για τη Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας. Μεσολόγγι 18-20 Σεπτεμβρίου 2008.

11.2 Άρθρα σε συλλογικούς τόμους

- 2003β Ο αφηγηματικός Παρακείμενος της Νέας Ελληνικής: πραγματολογική-γνωστική προσέγγιση». Στο Θεοφανοπούλου-Κοντού Δ., Χ. Λασκαράτου, Μ. Σηφιανού, Μ. Γεωργιαφέντης & Β. Σπυρόπουλος (εκδ.) *Σύγχρονες Τάσεις στην Ελληνική Γλωσσολογία*, Αθήνα: Πατάκης, 357-374.
- 2006γ Θεωρίες κατάκτησης δεύτερης γλώσσας και διδασκαλία. Στο Προμπονάς, Ι. και Π. Βαλαβάνης (επιμ.), *Ευεργεσία: Τόμος Χαριστήριος στον Παναγιώτη Κοντό*, τόμος Α'. Αθήνα: Παρουσία ΙΖ-ΙΗ, 137-143.
- 2007 Ο Ενεστώτας και η αντίληψη του παρόντος». Στο Τομέας Γλωσσολογίας (επιμ.), *Γλωσσικός Περίπλους: Μελέτες αφιερωμένες στη Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 257-266.
- 2008γ Συνυποδηλώσεις της γνωστικής προσέγγισης για την κατάκτηση και τη διδασκαλία της πραγματολογίας στη δεύτερη γλώσσα. Στο Μόζερ, Α., Α. Μπακάκου-Ορφανού, Χ. Χαραλαμπίκης και Δ. Χειλά-Μαρκοπούλου (εκδ.), *Γλώσσης Χάριν* (Τόμος αφιερωμένος στον Γεώργιο Μπαμπινιώτη). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 615-626.
- 2011β Αφασία και κατάκτηση της δεύτερης/ξένης γλώσσας. Σχολιαστικό κείμενο. Στο Κ. Πόταγας & Ι. Ευδοκιμίδης (επιμ.), *Λόγος και Μνήμη: Συζητήσεις για τον Λόγο στο Αιγινήτειο*. Αθήνα: Συνάψεις.
- 2011δ. Διατύπωση αιτημάτων: διαφορές μεταξύ φυσικών και μη φυσικών ομιλητών της Ελληνικής. Στο Ρέα Δελβερούδη, Μαρία Παπαδάκη, Μαρία-Χριστίνα Αναστασιάδη & Μάρω Πατέλη (επιμ.), *Διασταυρώσεις: Μελέτες στη Διδακτική*

των Ξένων Γλωσσών και Πολιτισμών, στη Γλωσσολογία και τη Μετάφραση Αφιερωμένες στην Πόπη Καλλιαμπέτσου-Κορακά. Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου, Α. Καρδαμίτσα, 275-290.

- 2012δ. Greek student e-mail requests to faculty members (σε συνεργασία με τη Μαρία Σηφιανού). Στο R.L. de Zarobe & Y. de Zarobe (επιμ.), *Speech Acts and Politeness Across Languages and Cultures*. Bern: Peter Lang, 89-113.

11.3 Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

- 2002 Μια γνωστική προοπτική της δείξης στη Νέα Ελληνική. *Γλωσσολογία* 15: 45-57.
- 2003δ Η Κατανόηση Γραπτού Λόγου στο Προχωρημένο Επίπεδο: Γενικές Αρχές και Ενδεικτικές Εφαρμογές στη Νέα Ελληνική ως Ξένη Γλώσσα (σε συνεργασία με τη Μ. Ιακώβου). *Γλωσσολογία* 15,55-72.
- 2005α Cognitive motivation and pragmatic functions of the Greek deictics. *Journal of Greek Linguistics* 6, 39-60.
- 2005β Πραγματολογία και διαγλώσσα: η περίπτωση του Ιστορικού Ενεστώτα. *Γλωσσολογία* 16, 27-49.
- 2009β Invitations and politeness in Greek: the age variable. *Journal of Politeness Research*, 5.2, 243-271.
- 2011α Mitigation and politeness in Greek invitation refusals: Effects of length of residence in the target community and intensity of interaction on non-native speakers' performance. *Journal of Pragmatics* 43, 1718-1740.
- 2012α. Pragmatic awareness in a second language setting: The case of L2 learners of Greek. *Multilingua* 31, 1-33.
- 2012β. Length of residence and intensity of interaction: Modification in Greek L2 requests. *Pragmatics* 22.1, 1-39.

- 2012γ. Κοινωνιοπραγματολογική ικανότητα και διδασκαλία της Ελληνικής: Η περίπτωση των υποκοριστικών (σε συνεργασία με τη Θεοδοσία Καβαρνού). *Γλωσσολογία* 20, 65-88.
- 2012ε. Pragmatic development in a foreign language: A study of Greek FL requests. *Journal of Pragmatics* 44, 1917-1947.

11.4 Βιβλιοκρισίες

- 2010 Βιβλιοκρισία για το βιβλίο του Κ. Κανάκη «Εισαγωγή στην Πραγματολογία: Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης» κατόπιν πρόσκλησης του περιοδικού *Journal of Modern Greek studies*. *Journal of Modern Greek studies* 28.1, 168-170.

11.5 Διδακτικό υλικό για την ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα

- 2000-2002 Συμμετοχή στη συγγραφική ομάδα του *Υπόθεση Γλώσσα (Τα Ελληνικά ως Δεύτερη Γλώσσα: γραμματική και ασκήσεις για παιδιά και για νέους)*. Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- (α) ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ: Αυτό που κάνω τώρα. Αυτό που γίνεται πάντα.
 - (β) Σχέδια, όνειρα, υποσχέσεις με τον ΜΕΛΛΟΝΤΑ.
 - (γ) Διαταγές, οδηγίες και συμβουλές με την ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
 - (δ) Το ρήμα στο ΠΑΡΕΛΘΟΝ
 - (ε) Το ρήμα στην ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ: Επιθυμίες, υποχρεώσεις, προτάσεις υποθέσεις.

2004-2008 Συμμετοχή στη συγγραφική ομάδα για την εξ αποστάσεως εκμάθηση (e-learning) της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας με την επωνομασία 'e-Ilinika'. Κατάρτιση πλήρους σειράς διδακτικών ενοτήτων σε επίπεδο αρχαρίων. Φορέας: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διαδικτυακή Εκπαίδευση. (Σε συνεργασία με τους Μ. Ιακώβου, Π. Κοντό και Α. Μόζερ)

12. Ετεροαναφορές (ενδεικτικά)

- Antonopoulou, Eleni & Nikiforidou, Kiki (2002). Deictic motion and the adoption of perspective in Greek. *Pragmatics* 12.3
- Bousfield, Derek & Greinger, Karen (2010). Politeness research: retrospect and prospect. *Journal of Politeness Research* 6, 161-182.
- Γούτσος, Διονύσης (2012). *Γλώσσα: Κείμενο, Ποικιλία, Σύστημα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Hendriks, Berna (2010). An experimental study of native speakers' perceptions of non-native request modification in e-mails in English. *Intercultural Pragmatics* 7.2, 221-255.
- Κανάκης, Κώστας (2007). *Εισαγωγή στην Πραγματολογία: Γνωστικές και Κοινωνικές Όψεις της Γλωσσικής Χρήσης*. Αθήνα: Εκδόσεις του 21ου.
- Moser, Amalia & Panaretou, Eleni (2011). Why a mother's rule is not a law: The role of context in the interpretation of Greek laws. In Anita Fetzer & Etsuko Oishi (eds.), *Context and Contexts*. Amsterdam: John Benjamins, 11-40.
- Nikiforidou, Kiki (2004). *Grammatical Meaning and Construal: A Cognitive Linguistic Approach*. Athina: Parousia 16.
- Ammon, Ulrich, Darquennes Jeroen & Wright Sue (2010) (eds.), *Sociolinguistica: Foreign Languages in the Schools of the European Union*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Czerwionka, Lori (2012). Mitigation: The combined effects of imposition and certitude. *Journal of Pragmatics* 44.10, 1163-1182.
- Labor, Jonalou (2011). A discourse analysis of linguistic (im)politeness and symbolic power among Filipino professoriate. In A. West, K. Getkham & J. Singhakowinta (eds.), *Interdisciplinary Discourses in Language and Communication*,

Proceedings of ICLC 3rd International conference on language and communication, University of Bangkok, e-book, 200-214.

- Sahragard, Rahman & Javanmardi, Fatemeh (2011). English speech act realization of "refusals" among Iranian EFL learners. *Cross-cultural Communication* 7.2, 209-212.
- Elwood, Kate (2012). Thanks, but no thanks: An exploration of gratitude in refusals. 文化論集第 39-40 合併号. 2012. 年. 3. 月

